

1

bonusy

- › [Randall \(2009\) Loss and Climate Change](#)
- › [Krajhanzl, Svobodová \(2021\) Překážky lidské psychiky a komunikace](#)

2

3

kognitivisticky
orientované
přístupy
(sběr a zpracování informací)

4

Number of Americans killed annually by:	
Islamic jihadist immigrants ¹ :	2
Far right-wing terrorists ¹ :	5
All Islamic jihadist terrorists (including US citizens) ¹ :	9
Armed toddlers ² :	21
Lightning ³ :	31
Lawnmowers ⁴ :	69
Being hit by a bus ⁴ :	264
Falling out of bed ⁴ :	737
Being shot by another American ⁵ :	11,737

¹10-year average of terrorist attacks "Deadly Attacks Since 9/11," New America, <http://securitydata.newamerica.net/extremists/deadly-attacks.html>

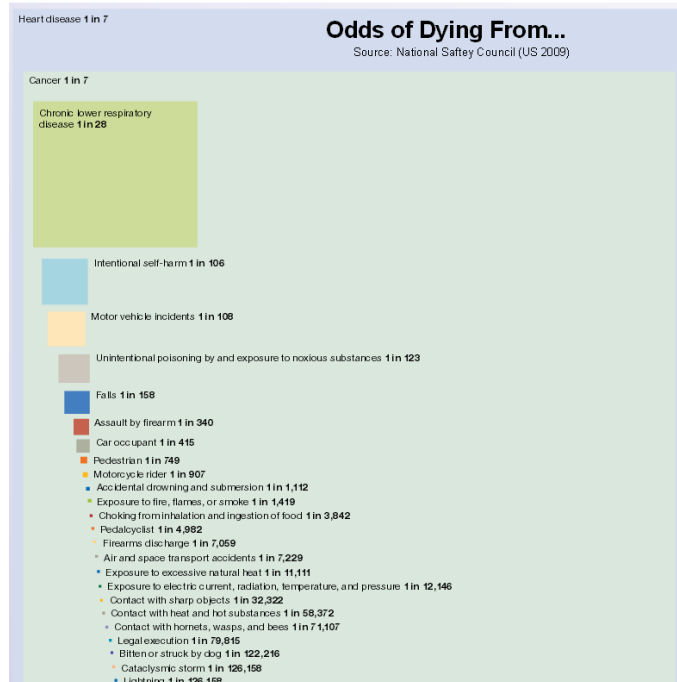
²www.snopes.com/toddlers-killed-americans-terrorists/

³10-year average of deaths by lightning, NOAA, www.nws.noaa.gov/om/hazstats/resources/weather_fatalities.pdf

⁴10-year average, Underlying Cause of Death 2014, CDC, <http://wonder.cdc.gov/>

⁵10-year average 2005-2014, CDC, Injury Prevention & Control: Data & Statistics (WISQARS™) www.cdc.gov/injury/wisqars/fatal_injury_reports.html

5

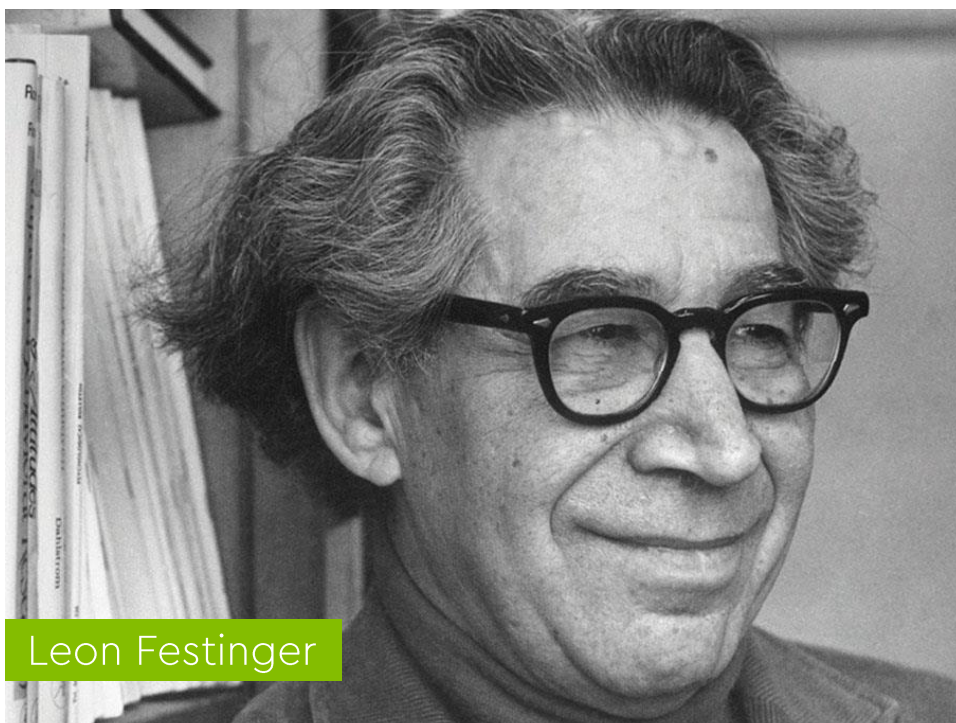
6

7

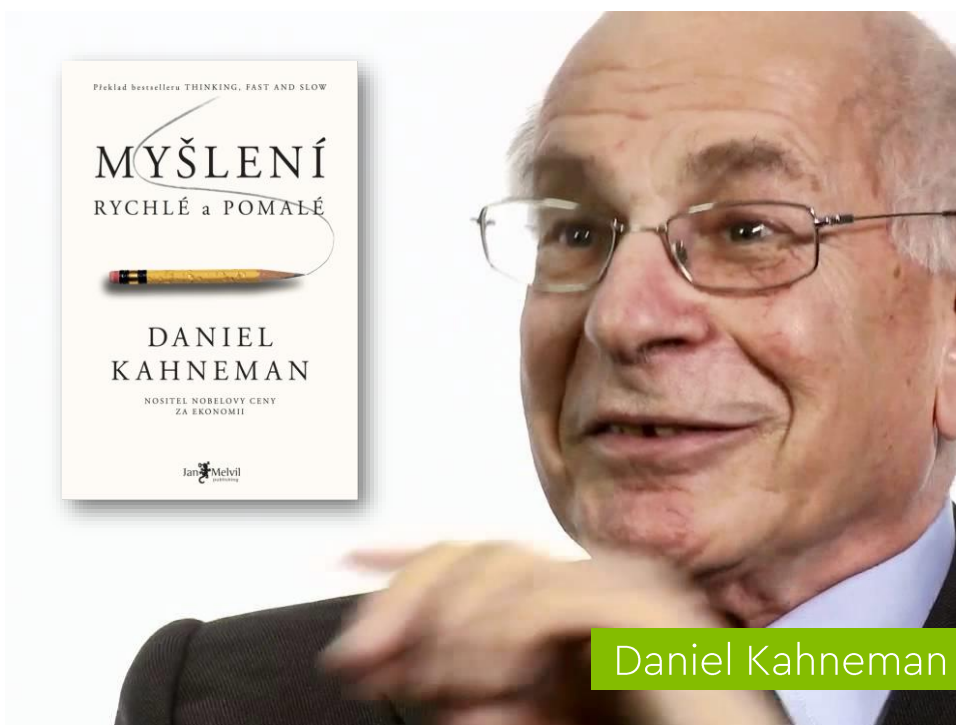
- Flying 1000 miles (1609 km) by jet (accident)
- Travelling 6 minutes by canoe (accident)
- Travelling 230 miles (370 km) by car (accident)
- Travelling 6000 miles (9656 km) by train (accident)
- Smoking 1.4 cigarettes (cancer, heart disease)
- Drinking 0.5 liter of wine (cirrhosis of the liver)
- Spending 1 hour in a coal mine (black lung disease)
- Living 2 days in New York or Boston (air pollution)
- Living 5 years at the boundary of a nuclear power plant (cancer from radiation)
- Living 15 years within 20 miles of a nuclear power plant (cancer from radiation)
- Eating 40 tablespoons of peanut butter (liver cancer from Aflatoxin B)
- One chest X-ray in a good hospital (cancer from radiation)

8

Leon Festinger

9

Daniel Kahneman

10

heuristiky

zkusmé řešení problémů, pro něž neznáme algoritmus
nebo přesnější metodu

11

system 1
(automatický)

system 2
(analytický)

12

vizuální závislost
 kvantitativní negramotnost
 selektivní pozornost
 smyslová adaptace
 proximální kognice
 priming
 porozumění komplexním systémům

sběr informací

13

kognitivní disonance
 heuristika dostupnosti
 afektivá heuristika
 kotvení a přizpůsobení
 zkreslení k průměru
 gamblerův klam
 framing
 zisk vs. ztráta

14

15

16

co se může objevit v závěrečné písemce?

- › PROBLÉMY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ – JAK JE LIDÉ VNÍMAJÍ? Kognitivně orientované přístupy ke vnímání env. problémů (včetně Leona Festingera, Daniela Kahnemana)

17

aplikace do praxe

- › Zamyslete se, prosím, které z probíraných heuristik a dalších faktorů probíraných na minulém semináři vedou k nadhodnocování nebo podhodnocování závažnosti následujících dvou problémů:
 - a) psí bobky ponechané na trávníku v parku
 - b) změnu klimatu

18

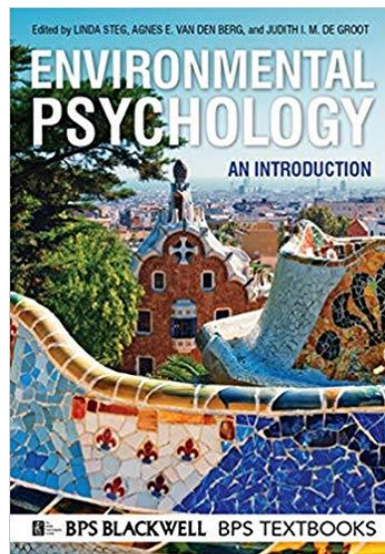
zážitkový (sebe)experiment na příště

- › Zažít předtím, než budete číst texty na příští seminář (viz další slide). Můžete si vybrat ze dvou následujících variant:
 - A. Žít jeden den (od ranního probuzení do večerního usnutí) **ENVIRONMENTÁLNĚ DOKONALE**, tedy dělat ten den úplně všechno úplně nejvíce environmentálně šetrným způsobem. Poznámka: smyslem není přestat ten den jíst a pít (otázka je co jíst a pít), nebo se nemýt (otázka je jak a čím) apod. Jsou k tomu dotazníku otázky:
 - › Popište, prosím, konkrétně, co všechno jste ten den dělali jinak než obvykle.
 - › Jaký pro vás byl takový den? Jak jste ho vnímali, jaké jste měli během dne pocity a myšlenky?
 - › V čem (v jakých ohledech) byl pro vás takový "environmentálně dokonalý" den nejtěžší? Jaké největší překážky jste museli překonávat?
 - B. Žít jeden den (od ranního probuzení do večerního usnutí) jako obvykle (dělat všechno jako normálně), avšak **„S OČIMA DOKORÁN“** (od ranního probuzení do večerního usnutí) a všimát si všech vašich chování, která jsou nepříznivá k životnímu prostředí. Otázky v dotazníku budou:
 - › Vypište si, prosím, v čem konkrétně se chováte během toho dne nepříznivě k životnímu prostředí.
 - › Co vám konkrétně brání (v jednotlivých případech) chovat se jinak, tedy šetrněji k životnímu prostředí?
 - › Jaký pro vás byl takový den? Jak jste ho vnímali, jaké jste měli během dne pocity a myšlenky?
- › Opět jsem vytvořil dotazník pro sdílení zážitků. Vypíšte ho prosím nejpozději do 12:00 v pondělí 21. listopadu, ať si to pak zase můžeme nasdílet (minimální rozsah odpovědí celkem 1 200 znaků): <https://forms.gle/7vadVRj4zhstxb949>
Všechny zážitky opět zanonimizuji.

19

čtenba na příště

- › důkladně si nastudovat dvě kapitoly z učebnice *Environmental Psychology: An Introduction* (Steg et al., 2013): [Measuring pro-environmental behaviour](#) + [Models to explain environmental behaviour](#)

20